

- (6) Car. 23/07/1906.
- (7) E.O. 1908.
- (8) Car. 17/06/1910.
- (9) Car. 29/03/1908.
- (10) Car. 13/10/1908
- (11) Car. 21-22/11/1908

Toen in Oostende het jaar 1906 nog actueel was.

door **Emile SMISSAERT**

REIZEN:

- Ten overvloede vindt men zgn. "reissites" op het Internet. Er is bv. "www.world66.com", eigenlijk een verzameling van reisverslagen over maar liefst 10 000 bestemmingen. Ik zeg zelfs meer: ook jij kan je aanmelden met een verhaal of met tips, let wel: enkel in het Engels. Het summum is de mogelijkheid, dat jij online volledige reisgidsen kan downloaden, mits betaling op jouw zgn. "pocket-PC" (een handcomputer die steeds meer veld wint) (1). Jij doet maar, althans als je een technische knobbel hebt, schrandere van aannemen zijt en wat geld er voor over hebt... om "mee" te zijn met die wonderlijke vooruitgang van einde 20ste eeuw/begin 21ste eeuw. Maar waarover ik nu wil uitweiden, belangt het Oostende van ruim honderd jaar geleden aan...

DOVER-OSTEND: European Guide: 1906 (2)

- "Deze gids kan zonder kosten verkregen worden aan boord van alle schepen van de Belgische Post Lijn (sic) 'Ostend-Dover' en bij alle toeristische - en inlichtingenkantoren van de Koninklijke Belgische Staatsspoorweg en de Post Pakket Dienst (Mail Packet Service) in België en Engeland. Haar visitekaartje: de 'Express Route' tussen Engeland en het Europese Continent, Afrika, etc., via Dover en Oostende, driemaal daags, drie uren zeeovertocht. Deze route naar België, Duitsland, Oostenrijk-Hongarije, Zwitserland en Italië is de kortste met bijna zeventig mijlen, alsook de goedkoopste en meest geriefelijke en aangename voor families met betrekking tot de douane en het niet moeten overstappen van treinen. De Postdienst wordt verzekerd door de Belgische eersteklas Staatsstoomboten die de Post voor België, Holland, Duitsland, Oostenrijk, Zwitserland, Italië, Rusland, Denemarken, Noorwegen en Zweden overbrengen" (3).
(...)
- De nieuwe turbinestoomboot "Princesse Elisabeth" is momenteel (1906) het snelste Kanaal-passagiersschip op zee ter wereld.

MODERNE TREINEN:

- Weelderige wagons met wasvertrekken (lavatories) zijn gehecht aan al de doorgaande treinen die in Oostende aansluiten op de stoomboten. Ze zijn gemonteerd op wat het "bogie"-systeem genoemd wordt, iets wat hen bijna vrijwaart van het hortend stoten en de plotse schokken die de reizigers zo flink moe maken op lange reistochten. De spoorbaan zelf is kortgeleden vernieuwd met spoorstaven van een geheel modern type en zeer krachtige locomotieven worden ingezet. Dit alles heeft een grote tijdsbesparing met zich meegebracht wanneer men reist tussen Londen en de voornaamste steden van het Continent. En stelt reizigers in staat om hun reizen snel en comfortabel te doen verlopen.

BELANGRIJKE BESPOEDIGING VAN DE INTERNATIONALE TREINVERBINDINGEN:

- De nieuwe dienstverlening die de treinen verzorgen tussen de voornaamste hoofdsteden van het Continent en Londen, via Oostende-Dover, verkort de reis met 5½ uren. En brengt de reisduur terug:
 - tussen Wenen en Londen tot 29 uren;
 - tussen Londen en Boedapest tot 36 uren;
 - tussen Berlijn en Londen tot 20 uren;
 - tussen St.-Petersburg en Londen tot 50 uren;
 - tussen Londen en Warschau tot 36 uren;
 - van Frankfurt naar Londen tot 16 uren;
 - van Londen naar Karlsbad tot 30 uren;
 - van Londen naar Constantinopel (Istanbul) tot 70 uren;
 - van Londen naar Alexandrië (Egypte), via Triëst: 5½ dagen.

Deze nieuwe bedieningen bieden de snelste aansluiting van de nieuwe tijden (sic) (4).

* * * * *

OOSTENDE, 41.134 inwoners

STATIONS:

- "Oostende-Station", in het zuidelijke deel van de stad, dichtbij het binnendok, voor reizigers die van plan zijn in Oostende te blijven. "Oostende-Kaai", verder naar het noorden, ligt in de buitenhaven, dichtbij de landingssteiger voor stoomboten en wordt daarom het "Zeestation" (Station Maritime) genoemd. Dit station wordt aanbevolen voor reizigers naar Engeland. Vandaar is een directe verbinding mogelijk in de richting van Brugge.

De "steamers" varen driemaal daags van Oostende naar Dover. Prijzen: goedkope, drie dagen geldige "terug"-tickets: 1ste klasse 11,90 fr., 2de klasse: 9,40 fr.

Aangezien 2de klas passagiers niet toegelaten zijn aan dek, wordt 1ste klas aangeprezen. De overvaart duurt ongeveer drie uren.

HUURRIJTUIGEN (Cabs).

- Kunnen verkregen worden tussen 4u30' s' morgens en 10 uur 's avonds. Kosten: 1 fr., binnen de stadsgrenzen; "by time" (daarop?), 1,5 fr. voor het eerste en 1 fr. voor ieder volgend uur. Voor open rijtuigen wordt binnenin de stad 1,50 fr. in rekening gebracht; "by time" (daarop?), 2,50 fr. voor het eerste en 2 fr. voor ieder ander volgend uur.
Dubbele kosten voor alle huurrijtuigen tussen 8 uur 's avonds en 4u30' 's morgens.

POSTVOORZIENINGEN:

- Het Hoofdpostkantoor, Witte Nonnenstraat 10, is het hele seizoen open van 7 uur 's morgens tot 9 uur 's avonds op weekdays. Op zon - en feestdagen van 9 uur tot 1 uur 's middags. Een bijkantoor is in het station.

De afdeling telegrafie in het centrale postkantoor en het bijkantoor in het Kursaal zijn geopend tijdens de weekdays van 9 tot 12 uur in de vóórmiddag en van 2 tot 7 uur 's namiddags, op zondag van 14 tot 17 uur. In Oostende-Station wordt de dienst dag en nacht verzekerd.

* * * * *

HOTELS

PRIJZEN:

- De hotelprijzen variëren aanzienlijk en dit volgens de ligging van het gebouw, van de kamer, de tijd van het jaar en de vraag. Toe bereide spijzen (board) kunnen bekomen worden voor 6 fr. (zonder dranken), maar het is aan te raden om meer te spenderen.

VOORHANDEN KEUZE.

* Dichtbij de spoorwegstations:

- Ship Hotel, dichtbij het Zeestation;
- Hôtel de la Couronne, Keizerskaai 16-17;
- Hôtel d'Allemagne, Kaaistraat 22. Kamers: 6 fr. (light and attendance: 75 centiemen extra); ontbijt: 1,50 fr.; lunch: 3 fr.; diner: 4 fr.; of 10,50 à 12,50 fr. per dag, kost en inwoning.
- Grand Hôtel Marion, Kerkstraat 33;
- Hôtel de la Marine, Kapellestraat;
- Hôtel St.-Denis, Kapellestraat;
- Hôtel Britannique, Kapellestraat;
- Hôtel de Bavière, Kapellestraat;
- Hôtel de l'Étoile, Sint-Sebastiaanstraat, dichtbij het Stadhuis;
- Hôtel Pension Victoria, Kerkstraat, dichtbij het Stadhuis;
- Hôtel de l'Agneau, Sint-Paulusstraat;
- Hôtel Ruhbach, Kerkstraat.

* Dichter zeewaarts, ten noorden van het Wapenplein:

- Hôtel de l'Empereur, Wapenplein;
- Hôtel Métropole, Wapenplein;
- Hôtel du Damier, Wapenplein;
- Hôtel de l'Europe, Kapucijnenstraat;
- Hôtel de Gand et d'Albion, Groentenmarkt;
- Hôtel Léopold II et de Flandre, Vlaanderenstraat 8;
- Hôtel Central et du Grand Café, Brabantstraat 2;
- Grand Hôtel Fontaine, Langestraat 55;
- Hôtel de Vienne, Langestraat 54;
- Hôtel du Cercle Catholique, Weststraat 38;
- Hôtel Rochester, Louisastraat 19;
- English Hotel, Leopoldlaan.

* Vlakbij de zee kant. Matige prijzen met zicht op zee vanuit de bovenramen:

- Hôtel de la Paix, Langestraat 1;
 - Hôtel Impérial, Van Iseghemlaan 72;
 - Hôtel de la Digue, Van Iseghemlaan 74;
 - Hôtel Royal de Prusse et de la Grande Bretagne, Van Iseghemlaan 34;
 - Hôtel Reinsberg, Koningstraat 88;
- Kamer: 5-10 fr.; ontbijt: 1,25 fr.; diner: 5 fr. Per dag: 10-15 fr.

*De grote Palace Hotels op de Zeedijk zijn, bijna zonder uitzondering, enkel gedurende de zomermaanden open. De prijzen gedurende het seizoen voor een kamer op de eerste verdieping belopen 15-25 fr. En de andere kosten zijn naar verhouding. De dagprijzen worden niet vrijgegeven.

* Aan het oosteinde van de Zeedijk:

- Hôtel de l'Estacade;
- Hôtel du Port;
- Hôtel de Londres;
- Hôtel Royal du Phare et Beau Séjour, met zicht op de havengeul.

*Van Iseghemlaan:

- Grand Hôtel des Bains;
- Grand Hôtel du Kursaal et Beau Site.

*Vlaanderenstraat:

- Grand Hôtel du Littoral;
- Grand Hôtel d'Ostende;
- Hôtel Bellevue;
- Hôtel Royal Belge.

*Het Kursaal:

- Hôtel du Globe;
- Hôtel Wellington;
- Hôtel Continental;
- Hôtel de l'Océan;
- Hôtel de la Plage;
- Hôtel Beau Rivage;
- Splendid Hotel;
- en het fijn uitgeruste Royal Palace Hotel, op een afstand, in de richting van Mariakerke.

* * * * *

VARIA

PRIVATE APPARTEMENTEN:

- Van alle slag en zijn zeer overvloedig in aantal. Wanneer men huurt, is het aan te raden om een geschreven contract te bekomen.

RESTAURANTS:

- Restaurant du Kursaal;
 - Taverne Mille Colonnes, op de hoek van de Vlaanderen - en Langestraat;
 - Hôtel de l'Empereur, Wapenplein;
 - Société Littéraire: in het Stadhuis;
 - Restaurant Métropole, Wapenplein;
 - Taverne Jean, Vlaanderenhelling;
- alsook in alle hotels.

CAFÉ'S:

- Ze zijn talrijk in Oostende. De etablissementen op de Dijk hebben ook restaurants. De prijzen aldaar zijn in verhouding hoger dan in stad.

HET KURSAAL:

- Is de centraal gelegen ontmoetingsplaats voor deftige bezoekers. Toegang door middel van een seizoenticket. De dagelijkse kostprijs gedurende het seizoen (15 juni tot 30 september) bedraagt 3 fr. per hoofd.

DE STAD OOSTENDE:

- Is de tweede grootste havenstad van België en ze gaat door als de meest bezochte badstad in Europa. Het aantal bezoekers bedraagt jaarlijks 50.000 (sic) en ze komen uit alle delen van de wereld toe. De stad zelf is weinig belangwekkend (sic). Het middelpunt van de attracties is de Zeedijk (the Promenade, La Digue de Mer) die zich uitstrekt van het havengeulstaketsel (the Estacade, Promenade Pier) tot aan Mariakerke en Middelkerke.

De aangebrachte verbeteringen breiden zich van jaar tot jaar uit met de omvang van de stad.

Het pittoreske Leopoldspark loont een bezoek. Een ander park, het "Bois de Boulogne" of "Maria Hendrikapark", ligt op het einde van de Koninginnelaan, voorbij het (Oostende-)Station.

Een stoomtram rijdt vanaf het Station naar Slijkens (1/2 uur) en in haar buurt liggen interessante oesterbedden.

Een merkwaardig fenomeen is het "fosforiseren" van de zee; voornamelijk te zien tijdens donkere zomeravonden wanneer een onweersbui naderbij komt (5).

NOTEN:

(1) Siteseeing, in: KW-magazine; 21 februari 2004, p. 8.

(2) Dover-Ostend European guide: 1906. - Berlin: Eugen Schachtel, (1905?). - (II) - 438 p. + 1 opensl. plgr. - Met reg.

(3) Zie (2), p 1-2.

(4) Zie (2), p. 3.

(5) Zie (2), p.7-10.

ZEEVISSERIJ EN MARITIEME VOLKSKUNDE

Onze collega's van de zeer bedrijvige "Bond van West-Vlaamse Volkskundigen" houden ieder jaar een studiedag omtrent een of ander volkskundig thema. Voor dit jaar viel de keuze op "Zeevisserij en maritieme volkskunde", een thema dat ons in "De Plate" uiteraard zeer nauw aan het hart ligt. Deze studiedag werd gehouden te Oostende op 18 september ll. en dit op basis van een jaarboek dat werd gepubliceerd onder de titel "Op de Vismarkt ben ik geboren! – Zeevisserij en maritieme volkskunde".

Dit boek is niet verkrijgbaar in de boekhandel doch wel door overschrijving van € 22,20 Euro (= € 20 + € 2,20 verzendingskosten) op rekening nr 470-0267131-17 van Volkskunde West-Vlaanderen vzw, Vooruitgangstraat 66, 8310 Assebroek.

Het boek is echter ook te verkrijgen aan de balie van ons museum.

Het boek werd samengesteld door wijlen Jef Klausning en door Roger Jansoone, beiden ook lid van "De Plate". Eén van de bijdragen (handelend over ontstaan, rol en werking van "De Plate") is van de hand van onze medewerker en bestuurslid Emile Smissaert. Wij menen dit boek bij onze leden ten eerste te mogen aanbevelen. Het is immers zeer boeiend en vlot geschreven en omvat een geactualiseerde en representatieve greep uit de diverse vertakkingen van de maritieme volkskunde evenals een beknopt historisch referentiekader waarin dit moet geplaatst worden.